ԱԾՈՒԼ
ՀԱՆԳԷՍ ԱԶԳԱՅԻՆ

Ամէն իւրաքանչիւր շաբաթը 52 օրինակ է։
Խորագրուածեան տեղն է Կ. Պոլիս, Մեծ Նոր խան վերի յարկ Թիւ 6։
Դրամ երթալիք փոստային ծախքը առնողին վրայ է։

Շրջանին գինը կէս Օսմ. ոսկի 50
Մէկ Թիւը դահեկան արծաթ 1
Ընծայ նմանակ չընդունուիր։ — Ծանուցման տողը 3

Թիւ 944 ԺԹ ՏԱՐԻ ՇԲՋԱՆ ԺԲ. 1882 ՇԱԲԱԹ 11 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ԲՈՎԱՆԴԱԿԱԹԻՒՆ ՆԻՒԹԵՐ

Հեռագրատուրք։ — Մայիսի դիչերը (ԲանաստեղծուԹիւն)։ — ՈւԹնուհանեայ Կ. Պոլսոյ Հայ Եկեղեցւոյ սիրահարը։ — Զբոսարձակութիւն մը։ — Խօսակցութիւն մը։ — Գաչտոնական ծանուցում։ — Յայտարիր։ — Ազդ։

ՀԵՌԱԳՐԱՏՈՒԹԻՒՆՔ

(Ա.ժանաս Պէյփոսթոֆիս)

Դաւաթիա 7 Սեպտ.

Քանի և չարի պարկ առաջարկութիւնք, տասն և վեց տոպրակ ճնշում, երկու հօխայ հարցապնդում, մէկ կառամ վարչական նոր ընտրութիւն։ Երկու խաղար քուէ և կէս կրամ ալ անկեղծութիւն փոխադրուեցան այսօր ի Պալլի եկեղեցին Բուամ քաքուի։ Սահմանադրութիւնը չեզած տեղէն անգամ մը չի շարժեցաւ։

Բուամ յալու 8 Սեպտ.

Վերթիչեալ կարասիք մեծ ազմուկով հոն հասան։ Դէնիաի նիստ համար չորս երկաթէ դռներ ապըպըրուեցան։ Մեծ փութաջանութիւն երկաթագործներու մէջ։

Պալլ եկեղեցի 9 Սեպտ.

Հայր Կալհօկիզի մասին սենեկին մէջ նստած՝ մուկերուն Ծննդարանութիւնը կը խմբագրէ «ի սէր սիրարժանի»։ Սոյն երկասիրութիւնը աւարտելէն ետքը մտադիր է վրանկերուն և ճանճերուն պատմութեան դասդիր։

Իսկիւտար Սկեամըզ 7 Սեպտ.

Գէր Ալամճեան սրբազան դանդակատան ծախսուց համար գրուի դրաւ իր հասակին վերի աւերտդ մասը։

Իսկիւտար Սկեամըզ 8 Սեպտ.

Զանգահարութիւն այս չարթին կէս մետ եւս բարձրացաւ։ Շէնութեան յատակներն դղրդելով։

Մարմարի կղզեակը նորէն Ռուսիա երթալ կը պատրաստուի։ Ալամճեան սրբազան իւր ամբողջ երկասիրութեամբը գրաւէ պիտի դրուի։

Մօտա պուռնի 8 Սեպտ.

Նաւամբոյթեան ժամանակ երկու շոգեճանճ և մէկ շոգեվրու մը անյայտ եղան։ Գրասէր Ադամ աուդի մէջ է։

Կ. Գօյլու 10 Սեպտ.

Մանուսոր վիճակագրութեան մը նայելով՝ Գօյլայ մէջ ընդ ամէնն 64 Ազգային վարժարան կայ, որոց մէջ կը դասախօսեն 2541 ½ վարժապետք՝ ի բաց առեալ այս տարուան բաներպատուէ ուսումնասիրաները։

Շրիաքէօյ և Իւակիւտար 2 Սեպտ.

Մանուսոր վարժարանք ակնթարթի մը մէջ բացուեցան. նոր ընթացք, նոր ծրագիր, և նոր մեթոտներ։ Ճառախիկայ տարուան պարզեւատրութեան ճառերուն յառաջաբաններէն խմբագրուեցան։

Գէչիվէտ 6 Սեպտ.

Գրասարակ Ադամ փիլիսոփայութեան վարժապետ կարգուեցաւ Լիւքէի տեղ։ Վանէ մնացուածներ միտքը պաշտօնին սիրալիր եղաւ և նստաւ։ Ով լայ։

Բեյրա 9 Սեպտ.

Բարձր ակմբոց մէջ ազնուական սիկնորը շնորհակալութեան քուէ մը առաջարկեցին Մամլոյ խմբագրին, որ բարեհաճած էր ազանց վրայ երթալ չարաքաջութիւններէն հրատարակել անկողմնակալութեամբ։

Մեծ Նոր խան 10 Սեպտ.

Ազանց վրայօր դրուած չարաքաջութեանց համար երեք բարեսէր տիկին բժշկութեան դրուեցան Մամլոյ։ Մամուլ անյողդողդ մնաց իր Հանգամանից վրայ։ Ազանց գործը դէպ է . . .

ՄԱՑԻՍԻ ԴԻՇԵՐԸ

—

ՀԻՒԾԵԱԼ ՎՐԱՑՈՒՀԻՆ

. . . . . .
. . . . . .

Սոխակ , դադրէ , մի գայլայլեր
Գարնանաբոյր անպառակէն .
Վարդից սիրող դու՝ չես լըսեր
Այս մերձակայ պատուհանէն
Ինչ դաշնակներ դուրս հոլանին . . .
Իմ սիրուհիս է որ երգէ ,
Մարդարէին չըքնաղ ծիւրին ,
Աստուածուհիս է նա . . . դադրէ .

Նա Մայիսի լուսնին նըման ,
Եւ ըսպիտակ եւ դալկահար ,
Բօղ վարս ի սիփիւռ դէմքին վրան
Եւ ծընկաց վրայ առած քընար ,
Կը նըւաքէր հառաչաձայն
Մելամաղձոտ դաշնակ մահուն . . .

Քուռա , հրեչտակ լուսալարսամ ,
Ինչպէս պիտի արդ հեծիս դուն
Ջիւր հուսկ նըւագ . երբ ես յաւէտ
Ձիրկ իւր ձեռաց տալու համբոյր
Կեռասենին հոգւոց հանդէտ՝
Տատանեցի յայն պահ ընդոյր .
Ոյր վարսերուն սօսափունէն
Գիտցաւ որ ես զինքն ունկընդրեմ :

* * *

« Ջընար , հեծէր , վերջին անգամ
« Նիհար ձեռներս վրադ խընդիան . . .
« Ո՜հ , կը յուզուիս . . . նըման ծաղկին
« Երբոր թիթեռնիկ իրմէ խուսափ .
« Տըժգոյն եմ ես . . . ահ , երգէ դիս ,
« Երգըդ լըսէ թող Սիրելիս .
« Ծըրդատուռնէն չիմացաւ դուն
« Ընչարժ վարսից կեռասենեւոյն .
« Երգէ . . . ժամերըս մօտենան . . .
« Հուսկ չախչախուէ արտիս վրան . . .
« Շըղարչն ի բարձ թողած , անգէն
« Բնութեան նայիմ պատուհանէն .
« Ցայգ ծով , անտառ , երկնից կապուտ
« Ձեն իմ երազքս այս դիշեր մուխ .
« Երգէ զանի որ յաւիտեան
« Սենեկիս մէջ աչ չունենամ . . .
« Բաւէ . . . . »

Լռեց կովկասուհին .
Դադուկ մի եւս առաւ դէմքին : . .
Եւ վախկապոյն քան ըղչըղարշ
Փարախեր սիրան հոգւոյն ի չարժ :
Ինչերազէ իւր դերուհին
Մերձ անդ ի գազնըս տրտմագին

Սըրբէր զարտօսրը Սիրուհւոյն ,
Եւ ամփոփէր վարսքն ոլորուն :
Այլ դալարի կեռասենին
Արձըկէր չուքչ կոծ ողբագին .
Ցոյր բառուեր՝ ջերմ արտասուէլ
Չեռնուածային . . . եւ կըսէի ,
Գոմէշ օյին պէս տըխրագոչ ; —
Սուլթանուհիս , մեռնիլ . . . ահ , ա՛խ . .
Մի՞թէ մեռնին աննման հիւրիք . . .
Ի քո հայեաց տըխրագոհիկ ,
Ո՞հ , մ՛ողողեր դու գիմ հոգին
Դալուկներուդ Աստուածային . . .
Եւ մի մարիր , աստղ ու ժըպիտ ,
Արտասրիդ մէջ լոյս մարգարիտ .
Մինչ այս իրիկուն գնփիւռք գարնան
Անթիւ ծաղկանց բաժակ բանան ,
Դուն անուրջներդ գեղամբպիտ
Պիտի թողուս վերայ բարձիդ ,
Չազնիւ պաշտել իչխեցի գքեզ ,
Չազնիւ չըրթունքն իմ հրրակէզ
Ցաւուն համբոյր մէկ չըղարչիդ
Ցոր ամփոփուած էր լոյս հոգիդ . . . :
. . . եւ դու մեռնիս . . . ահ , չես լըսեր
Գիծոանց թեւոց հեչտ բախիւներ .
Եւ պարտէզին մէջ խընկաբոյր
Թիթեռունք վարդից կուտան համբոյր : —

* * *

Այլ խիստ արժէքն լուսնակ մ՛յուչիկ
Երեւցաւ մէջ պատուհանին .
Քաղուկք եւ սիրտ քոզընկեցիկ
Էր՝ լուսափայլ եւ սիրային :
Կաւրծքին քընքուչ բըլրակներէն
Վար կայլակէր ցօղ ադամանդ ,
Ամպուռնք բոլոր խաժ երկրաքէն
Իւր չիմքն ըլլալ կուզէին անդ . . . :
Եւ պանդխտան մերկ ուսերէն
Վար՝ ձիւն չըղարչ թրթռայր թեթեւ ,
Ո՞հ , հրեչտակն մը լուսեղէն
Նըման գեւոց աւետաբեր :
. . . Ծընրադրեցի . . . եւ Ցոյր մ՛ուրացաւ
Շըրթունքն , վարդէն եւ չըղարչէն
Գիմիւռ վերաս ծաւալեցան .
Եւ երկնային գաշնակ մ՛անդէն
Եւ գալկաչունչ եւ տրտմաձայն
Շըրթներէն դուրս հընչեց յուչիկ :
« Ո՞հ , դուն կարծես որ ես ըլլամ
« Առոյգ , ազատ եւ երջանիկ ,
« Նըման գարնան գեփիւռներուն .
« Ցեւոյ իմ կեանք է պրծնըւած
« Մանիչակի վուռնջոյ տըժգոյն ,
« Չոր սենեկիս մէջ բանտարկուած :
« Եւ դուն մտընաս մեր վիշտքն անցած
« Ցնկեալ աչեաս դիչերներուն ,
« Եւ մեր անվերջ ցիւաս բարեաւ
« Տեղ ամպոտ մէջ ծաւերուն :

« Անկեալ վարսից խօշիւնըն յար
« Որչափ ըզմեղ դողացընէր ։
« Եւ որչափ այս գարնան համար
« Խոստանայի քեզ համբոյրներ ։
« Ա՛յլ ես ապանց քեզ հիւծեցայ
« Տըժգունելով ծըմեռն ի բուն . . .
« Անդրադարձաւ , տես դէմքիդ վրայ
« Սրդ գալուկներս իմ աըրտմագոյն ։
« . . . . . ։
« Դու վայրենի Արեւելից
« Տրնկէ վըրաս դեղափրիխի ,
« Եւ թոզ աչերդ արտասուալից
« Թանան ըզնա ցօղով չիք չիք ։
« Եւ գարնանի ամեն իրկուն
« Վ՛ասէ վերես դերեզմանիս
« Տըխրանըչոյղ մամ մի սրժդոյն ։
« Սակայն յանժամ ; ո Սիրելիս ,
« Մի դուռ պընդեր չըրմներդ ի վէմ
« Մինչ ըսպասի մոմն այն արեւուդ ։
« Եւ ծընրադիր եւ դալկադէմ
« Մի ղիս յուղեր չիրմիս մէջ , զոր . . . ։
« . . . . երբ վառես մոմն ի բաց դընա ,
« Վարդն առ երի բուրելով յար ,
« Եւ մոմին փայլ չիրմիս վըրայ
« Կը պահեն զիս գալար ու վառ ։
« Մընաս բարեաւ . . . կը նըւագիմ . . .
« Հեծեծանքներս հասցին քեզ բնաւ . . .
« Ա՛ռ այս չըղջրչն ու արտասուագին
« Համբուրէ զայն . . . ահ . . . մնաս բարեաւ » ։
. . . Մընաս բարեաւ . . . եւ հուսկ մեղմիկ
Արտասուաթոր քընարին վրան
Նա ըզպըլպիկ իւր դիզանիկ . . .
Տըրտմեմ քան դինք Տէսդեմոնան ,
Յուսահատ քան ըզՕթիլիդ ,
Անյոյս մեռաւ . . . . Գընաց գալուկ
Ծաղկանց վըրայ դարնանաշէտ ,
Ու հեծեծի ու անմեղուկ
Թրոչունք յիւրեանց արիքնցան բոյն
Հեծեծներէս զարհուրագին ։
Ու պըլպիկըր , վըշրօք անհուն
Ծալրեցաւ ու՛ջ անտառին . . . ։

8 Մայիս 1882 Ծ. Ո. Ճ.
Յինէս. Պաղտէ

ՎԱԹՍՈՒՆԱՄԵԱՅ ԱՅԺԵՄՈՐՈՒՍ ՍԻՐԱՀԱՐԸ

(Շար. տես թիւ 943)

Նոյն լուսան վրայէն Ծայրագոյնմիր արշալոյսը Ծայր կուտար և տակաւ առաւոտկան արիգակը Հորիզոնին վեր կը բարձրանար Վոսփորի գեղաժիժաղ ե-

ղերաց վրայ անթիւ ճառագայթներն սփռելով ։ Բնութեան այս զարթումը նորանոր տեսարաններ կը բանար Սեւ Ծովուն դրացի հովիտներուն մէջ , թըռչուններ իրենց դայլայիկներով , գեփիւռն անուշաբոյր դաշտերը փայփայելով , ալիք Ծփալով ամենքը միաբերան օրհնան Ծագումը կազդունէին երբ Պէօյիւք տերեզի պահակ զրահաւորը առաւօտեան թնդանօթներն արձակեց ։

Թնդանօթին այս յանկարծական բոմբիւնէն մը այժմեմորուս սիրահարն սովորականէն յառաջ արթընցաւ իր խառվեալ երազներէն . արդէն իսկ երիտասարդ սիրտը առջի դիշերուան տագնապալի խօսակցութիւններէն յուզեալ ըլլալով սկսաւ իր կնճռոտեալ ճակատը շփշփել և սենեակին երկայնութեամբը ճեմել ։ Սենեակին դուռը տակաւին չէր բացած , վասն զի բնաւ չէր համարձակ'ր իր ամուսնոյն երևնալ նախընթաց օրուան երկիւղալի յիշատակները միտքը բերելով ։ Սակայն յանկարծ փոզոյին դուռն ուժգնութեամբ զարնուելով՝ մեր այժեմորուս սիրահարը իր սենեակէն դուրս ցատկեց և ոտքատուրներէն մին կանչելով հարցուց թէ « դուռն ո՞վ է » ։

—Կառապանն է , պատասխանեց ոտքատուրը , ձեր հրամանին կսպասէ ։

—Շուտ թող կառքը պատրաստէ , ըսաւ այժեմորուս և ամուսնոյն քովը երթալու սիրտ ըրաւ վերջապէս և տեսաւ որ կիներն առջի գիշերուան տխուր և տագնապալի վիճակին մէջ կը Ծփար Ծանրութեամբ : Նշանակութեան արժանի էր կնոջ անչարժ խոժռութիւնը՝ տեսնելով իր այժեմորուս այրն , որ կը դեգերէր հոն յօնքերը շարժելով , ձեռքերը չիւլով երբանեալ տատամսեալ և չի համարձակելով երկու խօսք իրարու քով բերելով իր չփոթութիւնը Ծածկել ։

Վերջապէս այս երկարատև լռութիւնը խզելով համարձակեցաւ ըսել իր կնոջ .

—Ի՞նչ ունիս եղած երկուսս միասին թարիւթիւններնուդ վրայ , տիկին ։

—Ինչպէս որ կուզէք ։

—Եթէ սրտիդ մէջ ունիս ցաւը , այն ալ ձեր տարտարոս կասկածներն են իմ վրայօք , որոնք ինձ համար բոլորովին կատակ կը թուին ։

—Ջեզ այդ կատակ երևցածներն օր մը ողբերգութեան պիտի փոխուին կարծեմ ։

—Արդէն այս առաւօտ ձեր քովը գալս առիթըդ բան էր . գիտեմ թէ դուք ոչնչ բանի մը բարկանալնուդ պէս քաւանաւն և ուրիշ ժամու կը կարօտիք ձեր կիրքը հանդարտեցնելու համար ։ Ուստի կը թողամ ձեզ առայժմ այս մասին ըսելիքներս ուրիշ օրուան թողլով ։

Այս ըսելով անմիջապէս վար իջաւ, կառքն հեծաւ և հրամայեց կառապանին որ Թարապեայի չօսէին ճամբան բռնէ։

Մեր այծեվորուսին կառքին ձիերէն մին ճերմակ և միւսն սեւ ըլլալով, տեսնողներէն չատերը կը կարծէին թէ՝ առիւծադրօշ դեղպանատան կառքն է։ Ծող պահ մը այս կառքն արագապէս ընթանալու վրայ ըլլայ, դառնանք մենք այծեվորուսին սիրուհւոյն տանը փողոցին մէջ եղած խօսակցութիւնները մտիկ ընելու։

—Ցակոբճան աղա, պու նէ մասքարալիք մահալէվիղին իչինտէ։ Հից պիր սէնէ պօյլէ պիր սէյ կէօրմէտիք։ Մու սաբկալի քի գարսըքի էվէ կէլիյօր, ցօղ այըպ սէյ պիզիմ նամուսլարա։

—Հադգըն վար քիրիէ եօրկաքի, ֆագաթի քիմէ՞ աննասըրսըն, մահալլէվիղտէ էսկիսի կիպի տիչլի ատամ գալմատը։

—Ատամ գալմատի սօֆլէրսին, պիզ ատամիսի տէյլի՞միզիզ։

—Ատամըզ ամա, ամասը վար, պիր ատամ պիք իչէ էլ վուրուրսա սօնունու կէմիրմէյէ, պու իչտէ մահալլետէն չօղ տէյիլ, պէնիմ իլէ իբի քիչի պիրլէշմէն, օ կէլէն հէրիֆին չարկասընը Թէրս չէվիրիրիմ։

—Ցօղ ատամ նէ՞ եարաձաիզ, մուխտապէրէ եարաձաղ տէյիլիզ։ Իքիմիզ էլ էլէ վէրէյիմ սու տիաճօղը դացիրաիմ։

—Ձանըմ պէնտէ պիլիրիմ քի օ հէրիֆի դաչըրմադ պիր չէյ տէյիլ, իբի Թանէ պըշկըն գարունուն էօնիւնէ տալատըղըմ կիսի, պօյունու կէօրիւր է-չէրի կիրէրսէ, ֆագաթի պիր բարչա պաշ բարմադ օյնամալը։

—Ցօս տօլէի պաս բարմակ, պէն ցօղ էյի Թուրքիքօ պիլմէզ։

—Կէօրտիւն մի, բարայ թէսի չրդտըղը կիպի Թիւրքճէնի պիւսպիւթիւն գալ էթտին. պաշ բարմադ տէտիզիմ, օ ուշադլարըն էլինէ պիր աղ փարա տա վէրմէյի։

—Հէյպէթ, օնա սու բէ՞ մի վար, պէն պու իտտէ կէօղիւմէ ալմիսիմ սէչ օն գուրուշ հարճամադ, էյ վէրիր քի սու սաբկալի հէրիֆին այադլարի քէսիլսին պուրտան։

—Էօյլէ իսէ սէն կիթի չնմանիքի հալ բահաթընա պադ։

Մինչդեռ ասանք այսպէս իրենց խօսակցութիւնը վերջացնելով բաժնուելան իրարմէ, անդին Հռոմէական կին մը պատուհանը երևնելով մեր այծեվորուսին հէյլէն սիրուհւոյն խիստ մեղմ ձայնով մը ակռաս ձայն տալ։

—Ֆալէ մատամ* * * ցայ պիր բարչա բէնճէրէյէ կէլտէնէ։

—Նէ՞ վար քալէ, պէքլէ պիր բարչա։

—Ձարուք կէլ քալէ, սանա պիր չէյ տէյէճէյիմ։

—Ինչ՞մ պիւիւր նէ պօշ չէյ։

—Ֆալէ նա՞սըլ պօշ չէյ. մահալլէ թէքմիլ պիր իւսթ օլմուշ, բէնճէրէյէ կէլ քի սանա ատնատայըմ։

—Նիչին քալէ։

—Ընսին չարկալըն իչին. կէլիրսէ այգըրը սօղ օրթայատագլար։

—Մահալլէյի նէ գալիսիր պէնիմ եվիմէ. պէն ծնլարին էվինէ կիրէն ցիգանլարա քարխո՞միյօրմ։

—Գարըշմայօլսըն ամա, պիրմէ՞սին եօրկաքինին նէ չօմար օլաուղունու։

—Նէ օլուրսա օլսուն, պէնիմ տատամըմա պիր սէյ հարաբնլարտա պօյլարինի կէօրէյիմ. օ պանա կէլէն սաբկալի պիլտէքլերի էրմէնիլերէ պէնդէմէզ, պէրէքտամ վէրսին պու իսլերտէն հապեր ալմամիչ։

—Ֆալէ պէնտէ տէրիմ քի նիչին ֆէնալըգ օլսուն, օ քի մահալլենին իչինտէ պու գատար Թանէ-Թանայ պուլտու. իսկ տէֆ էթ պաշընտան շու պէյպամի հէրիֆի։

—Նիչին քալէ տէֆ էտէճէյիմ, պէն օնուն կիպի ղէնկին պօյուկ պիր ատամ նէ՞րտէ պուլաճամ քի բարտարինի ցէքէյսւմ։

—Ֆալէ բէ՞ք ղէնկին տիր։

—Նէ տէրսին քալէ։

—Պէքճա՞լ մը տըր։

—Եօք էվլի տիր, ֆագաթի քարխունի հիչ աէվմէզ, պու կիւն իստէրսէմ պրաքտըրըր քէնտիսի իլէ ատէֆանօզ օլուրըմ, ֆագամի պէն իստէրիմ քի Թէքմիլ վարտարընը չէքէյիմ քէնտիսինի հիւանդ էյմէմ։

—Ֆալէ, եադըք տէյիլ մի էվլի տիր տէյօրսըն, վարտարը պիՐԹէրսէ հէրիֆէ եադըդ տըր։

—Պէն հիչ ածխմամ. դաԹի օտաչ պու վարտարըն ձալխամիտէ քաղանմամիս, պէօյնէք պիր ղէնկին ատամտան ձալմիս պօղազինաչ կէչիրմիս։

—Էօյլէ իսէ, հիչ ածըմա, մատամ* * * ցայ, էլինտէն կէլտիղի գատար չէքմինէ պաք. Հայտան կէլէն եա հուեա կիտէր եա Բումայ։

(Շարն ընդ. հուպ)

ՁՈՒԱՐՃԱԼԻՒՔ

Մարդուն մէկը որ պանդոկի մը մէջ կը բնակէր, վրայի սենեակին ոտքի ձայներէն անհանգիստ ըլլալով պանդոկապետին կըսէ ։

—Կը խնդրեմ Պ. պանդոկապետ, վերի սենեակը բնակող պարոնին իմացնէք որպէս զի գիշերները իր ոտքին ձայներովը զիս անհանգիստ չընէ ։

—Ձեր վրայի սենեակին մէջ բնակողը պարոն չէ, այլ կին մ'է ։

—Ճանի որ այդպէս է իր քովը եկող հիւրերուն պատուիրեցէք ։

* * *

Գ. Բարեկ, եկուր այս իրիկուն Գընալըի թատրոնն երթանք, սքանչելի խաղ մը պիտի ներկայացընեն եղեր, ես անգամ մը գայի և չաւ գոհ եղայ ։

—Շիտակը կուզե՞ս, առաջ խիստ չատ թատերասէր էի, բայց վերջին անգամ Շահզատէ Պաշլի թատրոնի դժբաղդ դէպքէն իվեր է որ թատերատեայ եղած եմ. մանաւանդ որ ժամանակ անցընելու ուրիշ զբօսա՞նք կը պակսին որ այնքան ծախք ընելով երթանք թատրոն երթանք ։

—Շատ կը սխալիս բարեկամ, ասի քու կարծած թատրոններէդ չէ և վախու տեղ մ'ալ չունի, վասն զի վրան ոչ ձեղուն ու կողմնար ունի և ոչ ալ տախտակամած, այլ պարզապէս տախտակամածն հող և ձեղունն երկինքն է, ընդհակառակն թող գերասանք և գերասանուհիք վախնան, ինչու որ պարերգութեանց ժամանակ ոտքերնին քիչ մը սահանք կը զարնեն կոր նէ՝ չենան ձայն կուտակոր ։

—Էյ յանկարծ անձրեւ մը եկած ատեն ինչ կընեն ժողովուրդք ։

—Ի՞նչ պիտի ընեն, ամենքն ալ առաջուընէ մէյմէկ խաչոր հովանոց կ'առնուն հետերնին, հովանոց չունեցողը կամ լաւ մը մկրտուելու և կամ խաղը ձգելով կ'երթկը գնելու է ։

* * *

—Կուռնիկ աղա խեր ըլլայ, ասթիւթիւնը ձըգեր նարկիլէն ախեր ես ։

—Էյ ինչ ընեմ, նայեցայ որ առաւօտուն օրը վաթսունական փարա եօթը տրամ թիւթիւնի տալ կոթ կուգայ կոր, ես ալ ֆըսֆըսուկը կկլուկին փոխեցի, հիմայ քառասուն փարայ կուտամ 25 տրամ թէմպէքի կ'առնեմ և երկու օր փառաւորապէս կը խմեմ կոր ։

ԽՕՍՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

(Շար. տես թիւ 941)

—Ամուսնութեան պարագաներուն մէջ արդարև նախապէս դժուարութիւններ ընել և խոհեմաբար ուչադիր վարուիլն անհրաժեշտ է, սակայն տեղի դրած դէպքերն ու անտեղութիւնները ընդհանուրին վերածելով՝ ամուսնութիւնը վտանգաւոր համարիլը բոլորովին անտեղի է և անպատշաճ ։

Գիտէք արդէն թէ՝ երիտասարդի մը համար ամուսնութիւնը բնական պարտաւորութիւն ու՛ է և անհրաժեշտ. սակայն ցաւալի է տեսնել թէ՝ ամուսնութեան ենթակայ գտնուող երիտասարդ մը, ամուսնութեան սուրբ և նուիրական նպատակէն բոլորովին տարբեր դիտումներով կուզեն ամուսնանալ. ասոնցմէ ոմանք կուզեն և կաշխատին ամուսնութեամբ հարստութիւն մը ձեռք բերել և կամ իրենց ապրուստը ապահովել, ոմանք իրենց մասնաւոր մէկ փափաքը կամ նպատակն իրագործել և ոմանք ամուսնութեան մէջ իրենց նշմարած փառքն ու հաճոյքն յագեցնել ։

Ա.եղոյդ է ըսել թէ՝ ամուրի երիտասարդաց այսպիսի անպատշաճ նպատակներու ծառայելնին ո՛րչափ անտեղութեանց տուիճ կընծայէ. նոյնպէս և թերեւս աւելի անկարգութեանց և ընտանեկան խռովութեանց պատճառ կը հանդիսանայ նաև օրիորդաց տարբեր և անոտի գաղափարներն ու փափաքներն ։

Ասոնցմէ շատեր կուզեն ամուսնանալ ազատութեան ասպարէզը վայելելու, իրենց անոտի փափաքներն իրագործելու և վերջապէս կին կոչուելու առաւելութիւնն վայելու համար. այս նկատումներով՝ ամուսնանալու ձեռնարկող երիտասարդ կամ օրիորդ մը, ընտրելիք ամուսնոյն վրայ իրեն մտադրած յատկութիւններն ու առաւելութիւններն միայն որոնելով և իր բոլոր ուշը այդ կէտին վրայ միայն կեդրոնացնելով՝ չկրնար և չէ կարող զօրել այն թերութիւններն, որք ունի իր խօստացեալն և որք բոլորովին հակառակ է իր դիրքին, վիճակին և բնութեան ։

Ամուսնութեան մէջ՝ օրիորդաց նորաձեւութեան նկատմամբ ունեցած չափազանց եռանդնին և հոգւով մարմնով առ այն հակած ըլլալնին, ունի նաև իր գլխաւոր դերն, որով իրենց ամուսնոյն մեծ և անտանելի բեռ մը ըլլալու վիճակին եկած հատած են. կան օրիորդներ՝ որք իրենց հօրն ու մօրը քով չեն կարողացած վայելել նորաձեւութեան ամեն վայելքներն, կը յուսան և կը փափաքին վայելել ամուսնոյ մը քով և երբ ամուսնանան, իրենց ամուսնոյն յայտնելիք առաջին իղձն ու պահանջքնին է նո-

բանակութեան դործին մէջ, զոր պարտի կատարել խեղճ այրէ՝ եթէ կարող է, իսկ եթէ ոչ, Աստուած մի արասցէ, սկիզբն է երկանց։

Ամենք այ՝ որք իրենց հօրն ու մօրը քով կարող եղած են ի դործ դնել ըստ բանականին նորաձեւութեան պահանջումներն, երբոր ամուսնանան կուդեն և կաշխատին աւելի ընդարձակել և ճոխացնել իրենց զարդերն, առանց նկատողութեան առնելու իրենց ամուսնոյն նիւթական վիճակը, զոր դժբաղդաբար եթէ աննպատակ վիճակ մ՚ունենայ, յաղորդողն է դարձեալ թշուառութիւնն։

Ա.հաւասիկ այս և այս տեսակ նկատումներով երկուստեք կատարուած ամուսնութիւններն են որ բոլորովին չիոմած են ամուսնական խնդիրն և աւելի կասկածի տակ թողած, որով ընտանեկան խաղաղութիւններն ու անբարոյականութիւնն օր քան զօր կը ծաւալի մեր մէջ։

Իբաց այս վիճակին մէջ, կը զարմանամ որ մեր եպիսկոպոսարդք դարձեալ ամէն բան արտաքուստ դատելու և որոշելու ձևին համակերպած. քնաւ ուշ չեն ընծայեր իրենց դերքն ու վիճակն ապահովելու կենսական միջոցներուն և չատ անդամ իրենք կըլլան իրենց թշուառութեան պատճառ։

(Գալ անգամ)

. . . Խմբագիր .

Կետարիոյ էֆքերէ գիւղի քնիկ, երկայնահասակ, ոսկրոտ, բոլորակադէմ, մրայօն, սևաչեայ, թխահեր, շեկապեխ և թանձրաչուրթն Սիմէօն անուն աղջային ումն բաւական ամաց հետէ անյայտ եղած է։

Աղջային Պատրիարքարանն արժան կը դատի ձեր պատուական թերթի միջոցաւ յանձնարարել արդոյ աղջային, որպէս զի, եթէ յիշեալ Սիմէօնի ուր, ողջ կամ մեռեալ լինելոյ մասին երբէք ունին ինչ տեղեկութիւն, բաւականին ծանուցանեն։

Զայս արժանադատութիւն աղջային Պատրիարքարանի հաղորդելով ձեղ ի հրատարակութիւն։

Մնամք ազօթարար

Պատր. փոխանորդ

ԳԷՈՐԳ Ե. Վ. ՐՈՒԾՈՒԿԼԵԱՆ

9 Մեպա. 1882.

ի Պատր. Հոյոց Գումգարու

ՅԱՅՏԱՐԱՐ

(Շար. եւ վերջ տես թիւ 943)

Ազգային Վարչական ժողովոյն այս պարագայից եւ իրողութեանց առջեւ։

Նկատելով որ Մկրտիչ վարդապետ 29 տարի միաբանութեան մէջ զանազան պաշտօններ վարելէ յետոյ՝ վերջի ժամանակներս թարգմանչութեան պաշտօնն, իսկ Վահան վարդապետ եօթը տարի միաբանական ընդհանուր ժողովոյ Առնապետութեան պաշտօնը վարեր է, ինչպէս իրենք յայտարարեցին, հետեւապէս երկուքն ալ միաբանութեան մէջ գործօն դեր մը կատարած լինելով՝ եթէ որ եւ է նենգութիւն կամ զեղծում տեղի ունենար, ձախ բարձրացնելու վիճակի մէջ կը գտնուէին, եւ կրնային միաբանական ընդհանուր ժողովոյ մէջ բողոք բառնալ, եւ եթէ իրենց բողոքը լսելի չլիներ, պարտաւորութիւն եւ միջոց ունէին խնդիրն մինչեւ իսկ Կեդրոնական Վարչութեան ներկայելու, ինչպէս որ Ղեւոնդ վարդապետի եղբօր ամուսնութեան խնդրոյն մէջ իրենց ատեղի պահանջումն յառաջ տանելու համար կրցին ոչ միայն բողոքել առ Կեդրոնական Վարչութիւնն եւ Ազգ. ժողովոյ վճռոյն դէմ անսասան, այլ եւ համարձակեցան մինչեւ իսկ Բ. Դրան դիմել եւ անոր առջեւ ժխտել Կեդրոնական Վարչութեանն Երուսաղէմի վանուց վրայ ունեցած իրաւասութիւնն։

Նկատելով որ յիշեալ երկու վարդապետք լռութիւն պահած ոլլալով ցարդ Երուսաղէմի միաբանութենէն մերժուելէ յետոյ՝ զրգռուած վիճակի մէջ այսպիսի յայտարարութիւններ կընեն։

Նկատելով որ այս յայտարարութիւնք Ս. Երուսաղէմի մատակարարութեան նկատմամբ Ազգային իրաւոր պատուիրակին կատարած քննութեան արդիւնքն թերի հրատարակելու եւ պարտուց քննակոթիճն կասկածի ներքեւ դնելու համար փաստի նշոյլ մը չին ցոյց տար, եւ ինչպէս որ ի պաշտօնէ նկատողութեան ենթարկուելու համար զուրկ են ըստ հանգամանաց օրինաւորութենէ, նոյնպէս եւ ըստ էութեան՝ զուրկ եւ ամենայն կարեւորութենէ, վասն զի ինչ որ վանուց անցեալ մատակարարութեան նկատմամբ կը յայտարարեն, քննութեան բովէն անցած էլլն արդէն, եւ վերաքննութեան պէտքն հաստատելու համար օրինաց պահանջած հանգամանքներն կը պակսէին, իսկ ներկայ մատակարարութեան դալով, ըստ վերջին կանոնագրի՝ Ս. Աթոռոյ ելեւմտից հաշիւներն ամի ամի կը ներկայանան Կեդրոնական Վարչութեան, եւ քննութեան պահուն՝ երբ դիտողութիւնք տեղի ունենան, կրնան միշտ նկատողութեան առնուիլ։

Նկատելով որ Վահան վարդապետի այն յայտարարութիւնը թէ ինք միաբանութեան ընդհանուր բողոքանաց մասնակից է, կը վերաբերի այն վճռին, որ Ղեւոնդ վարդապետի եղբօր ամուսնութեան խնդրոյն առթիւ ծագում առած է, եւ որոյ քննութիւնը կը պահանջէ, հետեւաբար ուղղակի առնչութիւն չունենալով պարտուց խնդրոյն հետ ըստ ինքեան բողոք մ՚է Ազգ. Երեսփոխանական ժողովոյ որոշման դէմ, եւ Ս. Աթոռոյ պարտուց գոյութիւնը երկբայութեան ներքեւ դնելու հանգամանք չունի, որմէ կը հետեւի թէ

այդ տարտամ եւ անորոշ յայտարարութիւնը խնդրոյն զոյնը փոխելու նպատակաւ յերիւրուած են :

Նկատելով որ յիշեալ երկու վարդապետաց հետ Վանքէն մեկնող երկու եպիսկոպոսունք երկու վարդապետք՝ որ Վանայ վարդապետի ակնարկած գողգոթային մասնակցած էին , իրենց գողգոթայ կոչած եւ ներողութիւն առանալով ի չարս միաբանութեան ընդունուած են, եւ Մկրտիչ ու Վանան վարդապետաց բռնած վերջին ընթացից զէմ գողգոթ բառնալով՝ ծանուցած են իրենց համաձայն չըլլալն անոնց հետ :

Նկատելով որ Մկրտիչ վարդապետին Ս. Աթոռոյ հասութից եւ ծախուց տարեկան քանակութեան մասին ցոյց տուած դումարն , ինչպէս նաեւ նշանակած բացատրիկ հատորին թղթոցին ենթադրական եւ մտացածին հաշուոց վրայ հիմնուած՝ չեն պատասխաններ հաշուետուամարտ եւ իրականութեան , որ ցոյց կուտան թէ Աթոռին հասոյթք ըստ մեծի մասին ուխտաւորաց նուէրներէ գոյանալով՝ հաստատուն չեն , եւ ամեն տարի նոյն քանակութեամբ չեն արտադրեր : իսկ Վանան վարդապետ այնքան տեղեակ կը գտնուի պարտուց գոյութեան , որ նոյն ինքն 1876 թուականին անոր բարձման համար 20,000 լիրայի փոխառութիւն մ՚առաջարկող միաբաններէն մին եղած է , ինչպէս կը վկայեն միաբանական ընդհանուր ժողովոյ տեղեկագրութիւնք :

Նկատելով որ եթէ ատուգիս նեղութիւնք տեղի ունեցած էին , եւ յիշեալ երկու վարդապետք գիտակ լինելով մինչեւ ցարդ լռելէ յետոյ՝ այսօր կը հրատարակեն , անշուշտ այս առթիւ իրենց վերադրելի մեղսակցութեան չափն կարենային թեթեւցնել , այլ միայն ճշմարտութիւնը բացարձակապէս խոստովանելով առ Աղգային Վարչութիւնն :

Արդ , իրաց այս վիճակին մէջ՝ որովհետեւ իրենց եղած հարցմանց ուղղակի եւ բացորոշ կերպով պատասխանելէ նահանջեցին , եւ չանացին իրենց յայտարարութիւններն աքօղել եւ պատրուակել , որպէս զի յաջողին անոնց բուն արժէքն անյայտ թողուլ եւ մոքերու վրայ անոնց ըրած դայթակղելի տպաւորութիւնը բառնալու արգելք ըլլալ , որովհետեւ Ս. Աթոռոյ ներկայիս արժանապատիւ Ղեւոնդ վարդապետն , որ վանական ելեւմտից հաշուակալութեան նորոգ հաստատեալ դրութիւնն առնուազն ճչդութեամբ ի գործ կը դնէ , արտաքսել տալու նպատակաւ իրենց ձեռք առած միջոցներն տեղի տուած չէին նոյն իսկ իրենց արտաքսմանն . որովհետեւ իրենց յայտարարութիւններն ուրիշ բան չէին ենթադրեր , այլ երուսաղէմի Սրբազան Պատրիարքին եւ Միաբանութեան զէմ թշնամական զրպարտութիւններ , որոց այժ տալու համար կը փորձէին պարտուց գոյութիւնը կասկածելի ցուցնել եւ դայթակղութիւն տարածել ազգին մէջ , Վարչութիւնն ինչպէս նաեւ պարտուց բարձման յանձնաժողովն իրենց համադրումար չորս նիստերու մէջ այդ խնդրոյ զբաղուել կուտոյ՝ համոզուեցան թէ իրենց յիշեալ վարդապետաց արարքն արդիւնք են վրիժառութեան ոգւոյ եւ ըստ ամենայն հաւանականութեան՝ տեղի չունենային եթէ Ղեւոնդ վարդապետի միջադէպն ծագած չըլլար . թէ իրենց ձեռք առած միջոցներն ոչ միայն անվայել են իրենց եկեղեցական կոչման , այլ եւ վնասակար Ս. Աթոռոյ եւ Ազգին պատուոյն . հետեւաբար մերժեցին միաձայն Մկրտիչ վարդապետի ուրուագիծն , ինչպէս նաեւ Վահան վարդապետի բերանացի յայտարարութիւններն եւ տպագային Վարչութիւնն իր Օգոստ. 12ի նստին մէջ անարժան համարեց յիշեալ Մկրտիչ եւ Վահան վարդապետներն ապտպային պաշտօններէ վարելու , եւ որոշեց իրաց վիճակին Կանոնի ուշադրութեան մատուցանելով յանձնարարել որ ըստ եկեղեցական օրինաց՝ այդ երկու վարդապետաց արժանաւոր պատիժը տնօրինէ :

27 Օգոստոս 1882

Ի Պատրիարքարանի Հայոց Կ. Գրկիս

Ի Բացակայութեան Ս. Պատր. Հօր Փոխանորդ Նորին

Գէորգ Ս. Վ. Բաւանդեանց

Անդամք Ազգային Վարչական Խորհրդ.

Տիգրան Նուսուֆեան
Մ. Մամիկոնեան
Ս. Ազնաւուր
Միքայէլ Մօմճեան

(Կնիք Ազգ. Վարչ. Խորհրդոյ)

Անդամք Երուսաղէմի պարտուց բարձ. Ճանձ.

Ցովհաննէս Կիւմչեան
Յակոբ Նորատունկեան
Ա. Խ. Ջունջ
Սեմերքրիմ Մանուկեան
Սերովբէ Կիւլպէնկեան
Ա. Բարադամեան

(Կնիք Պատր. Բարձ. Ճանձ.)

Ա Զ Դ

Թաղիս ազգային երկաթե վարժարանաց մասնակարարութեան մասամբ նպաստելու դիտաւորութեամբ որոշեալ վիճակահանութիւնն , որ տեղի պիտի ունենայ ամսոյս 12 կիրակի օր ի սրահ Նալբէնդեան վարժարանի մի չքեղ հանդիսիւ , յետաձգուած է մինչ Հոկտեմբեր 31 կիրակի օր , առմնակաց վերջին մասի սպառմանն համար ,

Զայս ի գիտութիւն հաղորդելով սիրատուրիւն ազգայնոց

Մնամք յարգանօք

Առաջնորդ Թաղ. խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Արշակունի Ցովհաննէս Ս. Օ. Տէրէեան

Ընդ 8 Սեպտ. 1882

ԱԶԴ

Որոշքին գործող պաշտօնատան թղթակցութեան սենեկի վաղեմի անդամներէն Յովհաննէս էֆէնտի Մարդարեան, որ երբեմն Մանասթիր վիլայէթի թարգմանչութեան եւ յետոյ Սերայի, Իսկիւտարի եւ Գ. Գալաթայի տեղեկագրատան մէջ առաջին քննիչ դատաւորութեան եւ երբեմն Անդրիանուպոլսոյ կուսակալութեան մէջ Արտաքսոյ գաղտնի ընդհանուր դատախազութեան պաշտօնները վարելով, քանի տարիէ ասկէ Կայսերական կառավարութեան դատաց է, այս անգամ ըստ օրինի իրաւագիտական քննութիւն տուած եւ Արդարութեան պաշտօնատունէն փաստաբանութեան առաջին կարգի վկայականը ստացած ըլլալով, պատիւ ունի ծանուցանել Արդի Հասարակութեան որ ամէն կարգի պատճառական եւ առեւտրական գործոց փոխանդրութիւն պիտի ստանձնէ։

Կեդրոնատեղին է Գալաթա Քիւրէքճիլեր փողոցին մէջ Զիվէր պէյ խան վերի յարկ 17 թիւ սենեակը։

—o—

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱՆ

ՏՕՓԹՕՐ Մ. Բ. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

Մատենադարան ժողովրդեան տարեկան հատորները թիւը պիտի ըլլայ 12, եւ պիտի բաղկանայ 7-800 երեսներէ։

Բաժանորդ գրուելիքնիք վեցամսեայ են, եւ գինն հինգ դրուշ։

Գաւառային բաժանորդք, ճամբու ծախքով վեց դրուշ վճարելու պարտաւոր են։

Բաժանորդ չեղողն՝ ամէն հատորի համար իր համապատասխան գինը պիտի վճարէ։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՑՈՑ ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

—

ՓԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԼԵԶՈՒԻ

—

Կը ծախուի ամէն Հայ գրավաճառաց խանութը, գին 6 դրուշ։

Կեդրոնատեղին է Գալաթիա, Կօչէ օղլու խան թիւ 13։

—o—

ՄԱՆՐ ՈՒՍՄՈՒՆՔ

ՓՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ՀԱՒԱՏՈՑ

Եւ Սրբազան պատմութեան Աւետարանի

Մարկոսեան Գրիգոր էֆէնտիի սոյն աշխատասիրութիւնն որ մեծ ընդունելութիւն գտած է աղջային վարժարանաց մէջ, Միացեալ Ընկերութեանց նուիրած լինելով հեղինակին, այս անգամ մաքուր տպագրութեամբ եւ գեղեցիկ պատկերներով զարդարուած ի լոյս ընծայուած է եւ կը վաճառուի բոլոր Հայ գրավաճառաց քով ի գին 60 բարայի։

—o—

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԵՐԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ

—

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

Երկասիրեաց Թովմա Թէրզեան

Աղջային բազմարդիւն դրագէտ եւ կայսերական վաճառաց դատաւոր Թ. Թէրզեան էֆէնտի այս անգամ իր Անի տիկ. երակնութեան Բ. մասը լոյս ընծայած է Վենետիկի Միխիթարեան հարց մատբուր տպագրութեամբ։

Անի տիկ իրրեւ կատարեալ եւ չիբրուսոյց մէթոտ, որմէն Գաղղիագէտ աղգայինները ընդունուած ըլլալով, մեր կողմանէ գովեստ չռալը աւելորդ կը համարինք, եւ կը հրաւիրենք զինծայարդ ուսուցիչս եւ չիփաթղթոց որ փութան զայն Բ. մասէն ալ լաւ օգուտներ քաղել։

Կը ծախուի ամէն Հայ գրավաճառաց քով, գին 6 դահեկան։ Կեդրոնատեղին է Միխիթարեան Հարց դրատունը ի Բզըչէնդէ բազար, Սեդրոս խան։

ԲՕԼ ՏԸ ԳՕՐ

ԿԻՄԹԱՎ

Ոյն զուարճալի վիպասանութիւնը որ Բօլ տը Գօգի նշանաւոր գործքերէն մին է, հետզհետէ քիչերի առ քիչերի պիտի հրատարակուի։ Ելլն մի քերթին գինն է 20 փարայ։ Կեդրոնատեղին է Ց. Զինճիրճեան գրատուը Մայմուտ փաշա փողոց թիւ 239։

—o—

ՀԱՅ ԱԹՈՌ ԲՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

—

Ի ՊԷՏՈ ԱԶԳԱՑԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

Ոյն հանճարեղ բնագիտութիւնը կը հատորակուի տեղ առ տեղ, իւրաքանչիւրն 80 երեսէ բաղկացեալ եւ բազմաթիւ պատկերօք զարդ րեալ։

Գին իւրաքանչիւր քերթի — դահեկան 5։

Կը ծախուի ամէն գրավաճառաց քով։ Կեդրոնատեղին է Միացեալ Ընկ. գրասենեակն։ Գալաթիա Քյօչէ օղլու խան թիւ 13, 15։

—o—

ԱՒԱԶԱԿ ՅԱՆԵԼՈՆ

Թարգմանեաց ի Դաղղիականէ

ԱԶԱԶՈՒՐԿ ԹԱԴԷՈՍ ԿԵՕԶԻՒՐԵԱՆ ՍԵՒԱՍՏԱՑԻ

Կը գտնուի ամէն Հայ գրավաճառաց քով, սուրբ Պողոս աղջայի խանութը, Գալաթիոյ եկեղեցւոյն ը Նկատը, եւ ի Բերա Վէրտի թատրոնին դէմ ծխավաճառ Գառնիկ էֆ. Կիւլէրեանի թիւ 183 խանութին եւ Թիւնէլի պողոտային վրայ ծխավաճառ Պ. Ռակամի թիւ 503 խանութին, իւրաքանչիւրն 10 դրուշ։

Շատ առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին Գալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյն քանկալը, ուր կը գտնուի թարգմանիչն։

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ
ԳԷՈՐԳ Ե ԱՅՎԱԶԵԱՆ